

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

כ' בתמוז התשס"ח

253

23 ביולי 2008

עמוד

448 הצעת חוק שמירה על קווי צנרת נפט, התשס"ח-2008

הצעת חוק שמירה על קווי צנרת נפט, התשס"ח-2008*

פרק א': פרשנות

1. מטרת החוק
1. חוק זה מטרתו למנוע פגיעה בצנרת הנפט הגולמי ותזקיקו ולאפשר שמירה נאותה על תקינותה, לשם הגנה על הסביבה, על מקורות המים ועל ערכי הטבע והנוף, וכן למנוע פגיעה בהספקה סדירה של מוצרי דלק למשק בישראל.
2. בהוק זה -
1. "בעל מקרקעין" - בעל המקרקעין, מי שזכאי להירשם כבעל המקרקעין, ואם המקרקעין מוחזרים בחכירה לדורות כמשמעותה בחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969 (להלן - חוק המקרקעין) - החוכר, ולרבות מחזיק כדין במקרקעין;
2. "גז פחמימני מעובה" - כהגדרתו בחוק הגז (בטיחות ורישוי), התשמ"ט-1989;
3. "הגנה קטודית" - הגנה על קו דלק מפני שיתוך (קורוזיה) באמצעות תהליך אלקטרוכימי; "המנהל" - מנהל מינהל הדלק במשרד התשתיות הלאומיות;
4. "מפעיל" - המפעיל או הבעלים של צנרת או של מיתקן נפט המפורט בתוספת;
5. "מערכת הביטחון" - משרד הביטחון ויחידות סמך שלו, צבא הגנה לישראל, או מוסד אחר הפועל למטרות ביטחוניות ששר הביטחון אישרו לעניין חוק זה, משטרת ישראל ושירות בתי הסוהר;
6. "מיתקן נפט" - מערכת הנדסית הקשורה בהפעלת צנרת, לרבות תחנות שאיבה, סעפות, מגופים, שוחות מגופים, מכלי תערובות וניקוזים, מלכודות, מערכות ויסות לחץ, מסננים, מתקני מנייה, מעבדות ומערכות כיבוי אש;
7. "נפט" - נפט גולמי ותזקיקים וכל מקור אנרגיה חלופי להם שקבע השר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, למעט גז פחמימני מעובה;
8. "נפט גולמי" - נפט ניגר (הידרוקרבוניום), וכן אספלט ופחמימנים של נפט כשהם מומסים בתוך נפט ניגר וניתנים להפקה יחד אתו;
9. "צנרת" - קווי צינורות המשמשים להולכה של נפט, לרבות מגופים, שלטים, נקודות מדידת הגנה קטודית, מישרי זרם להגנה קטודית, שדות הארקה ושרולים עם נשמים;

ד ב ר י ה ס ב ר

הצעת החוק המתפרסמת בזה נועדה להסדיר ביצוע פעולות לצורך שמירה על תקינותם של קווי צנרת הנפט הגולמי ותזקיקו והגנה עליהם מפני פגיעות חיצוניות, ולקבוע לשם כך הוראות לעניין כניסה למקרקעין, והכל באופן שאינו פוגע במידה העולה על הנדרש בזכות היסוד לקניין. הסדרים דומים להגנה על מיתקני תשתית קבועים בחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982, בחוק משק החשמל, התשנ"ו-1996, בחוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001, ובחוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002.

החוק המוצע יחול על רצועת מקרקעין שנועדה בתכנית לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, לצנרת או למיתקני נפט, ועל רצועת מקרקעין שניתן לגביה אישור

הנפט הגולמי ותזקיקו משמשים את התעשייה, את התחבורה ואת משקי הבית כחומר גלם וכמקור אנרגיה חיוני במדינת ישראל עוברים קווי צנרת נפט גולמי ותזקיקו לאורכה ולרוחבה של הארץ, ברצועות מקרקעין ברוחב משתנה, שחלקן בבעלות פרטית. בשנים האחרונות, בהיעדר מסגרת חוקית מקיפה המסדירה את ההגנה על קווי צנרת נפט גולמי ותזקיקו, אירעו מקרי גניבה, חבלה ופגיעה בקווי הצנרת, העלולים, בשל דליפות נפט, לסכן את הבטיחות, את הסביבה ואת מי התהום. נוסף על כך, קיים קושי לבצע פעולות דחופות וחיוניות להבטחת תקינותם של קווי הצנרת בקרקע בבעלות פרטית. מצב זה עלול להביא גם לפגיעה בהספקה סדירה של מוצרי דלק למשק הישראלי.

* הצעת חוק מס' 2817/17/פ' הועברה לוועדה ביום י"ט בחשוון התשס"ח (31 באוקטובר 2007).

1 ס"ח התשכ"ט, עמ' 259.

2 ס"ח התשמ"ט, עמ' 108.

"רצועת צנרת" - כל אחת מאלה:

- (1) רצועת מקרקעין שנועדה בתכנית על פי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965,³ לצנרת או למתקני נפט;
 - (2) רצועת מקרקעין שניתן לגביה אישור כאמור בפרט 5 לתוספת הראשונה לחוק זכיון צינור הנפט, התשכ"ח-1968⁴ (בחוק זה - חוק זכיון צינור הנפט);
 - (3) הונחה צנרת שלא ברצועה כאמור בפסקה (1) או (2) - רצועת מקרקעין ברוחב כולל של עשרה מטרים המשתרעת משני צדי הצנרת, ובלבד שהצנרת הונחה עד למועד תחילתו של חוק זה;
- "תזקיקים" - מוצרי הזיקוק של נפט גולמי, לרבות בנוזל, נפטא, קרוסין וסולר, לרבות מוצרים לא מוגמרים, וכן מזוט, למעט גז פחמימני מעובה;
- "השר" - שר התשתיות הלאומיות.

פרק ב': כניסה למקרקעין

3. מפעיל, וכל אדם שהוא הרשה לכך, ראשי, לצורך ביצוע תפקידיו, להיכנס לרצועת צנרת או למקרקעין הסמוכים לה, ברכב או ברגל, לשם ביצוע פעולות אלה:
- (1) עריכת סיורים, תצפיות ובדיקות לשם בקרה על מצב הצנרת או לשם גילוי או מניעה של פגיעה או נזק לצנרת וביצוע מדידות הגנה קטודית, והכל בתדירות כפי שימצא לנכון לצורך קיום מטרות חוק זה והוראות כל דין;
 - (2) סימון קו הצנרת מעל פני הקרקע בשלטי סימון;
 - (3) עריכת מדידות ובדיקות, לצורך תכנון הנחה של צנרת והקמת מיתקני נפט ברצועת הצנרת;
 - (4) חפירה והסרה של אבן, אדמה ועץ, וכן קידוח וביצוע של פעולות נלוות הדרושות לביצוע הוראות פסקה (3);
 - (5) הסרה או גיזום מסביב לצנרת או למיתקן נפט, קיימים או מתוכננים, של כל צמח המפריע להנחתם, להקמתם, לקיומם או לפעילותם התקינה;
 - (6) ביצוע בדיקה, תחזוקה, החלפה, תיקון, ניקון, ריקון, הוצאה או הסרה, ברצועת הצנרת, בצנרת או במיתקן נפט, וכן שינוי שאין בו משום פגיעה בהיקף השימוש באותם מקרקעין, וסימון קו הצנרת בסרטי אזהרה מתחת לפני הקרקע;
 - (7) פתיחת כל דרך לשם ביצוע עבודות בצנרת או במתקני נפט, ובלבד שמיד עם השלמת העבודה יחזיר את הדרך למצבה הקודם; בפסקה זו, "דרך" - לרבות מסילה, כביש, רחוב, סמטה, כיכר, מעבר, גשר או מקום פתוח שיש לציבור זכות מעבר בהם;
 - (8) עשיית פעולה אחרת שהוא חייב בביצועה לפי חוק המים, התשי"ט-1959⁵, לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968⁶, או לפי כל דין אחר החל עליו כמפעיל.

ד ב ר י ה ס ב ר

- המפעיל), להיכנס לרצועת הצנרת או למקרקעין הסמוכים לה לצורך ביצוע עבודות תיקון ותחזוקה של צנרת ומיתקן כאמור, ככל שכניסה כאמור נועדה לביצוע תפקידיו. בין הפעולות האמורות שהמפעיל יורשה לבצע לצורך כניסתו למקרקעין במסגרת עבודות אלה נכללות גם פעולות שהמפעיל חייב בביצוען על פי דין, לרבות לפי תקנות המים (מניעת זיהום מים) (קווי דלק), התשס"ו-2006. תקנות אלה קובעות הוראות לעניין תפעול קו דלק ומחייבות מפעיל לערוך סיור אחת לשבועיים לאורך קו דלק לאיתור דליפות ופעילות העלולה לפגוע בו.

שר האוצר לפי סעיף 5 לתוספת הראשונה לחוק זכיון צינור הנפט, התשכ"ח-1968. כדי להגן על צנרת נפט שלא הונחה באחת הדרכים האמורות, מוצע לקבוע כי החוק יחול גם על צנרת נפט המונחת ברצועת מקרקעין שרוחבה הכולל אינו עולה על עשרה מטרים המשתרעת משני צדי הצנרת, ובלבד שהונחה עד למועד תחילתו של החוק המוצע.

סעיף 3 מוצע לאפשר לבעלים או למפעיל של צנרת נפט או של מיתקן נפט המנוי בתוספת לחוק המוצע, ולכל אדם מטעמם או שהורשה לכך על ידם (להלן

³ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307.

⁴ ס"ח התשכ"ח, עמ' 62.

4. הודעה על כוונה להיכנס למקרקעין, התנגדות והרשאה

(א) לא ייכנס מפעיל למקרקעין בכוונה לעשות שימוש בסמכויות לפי סעיף 3, אלא בהתאם להוראות סעיף זה.

(ב) (1) כניסה למקרקעין לצורך ביצוע פעולה לפי פסקאות (1) ו-(2) של סעיף 3 טעונה הודעה מאת המפעיל לבעל המקרקעין, שתימסר אחת לשנה, בנוסח שקבע השר באישור ועדת הכלכלה של הכנסת; כניסה למקרקעין לצורך ביצוע פעולה לפי פסקה (3) של הסעיף האמור טעונה הודעה מראש של 14 ימים מאת המפעיל לבעל המקרקעין.

(2) בעל מקרקעין המתנגד לכניסה למקרקעין לצורך ביצוע פעולות כאמור בפסקה (1), רשאי לפנות למפעיל ולפרט את התנגדותו; לא הושגה הסכמה בין בעל המקרקעין למפעיל בתוך 15 ימים ממועד הפנייה או לא השיב המפעיל לבעל המקרקעין בתוך המועד האמור, רשאי בעל המקרקעין בתום המועד האמור להגיש למנהל השגה על הודעת המפעיל; לא הושגה הסכמה או הוגשה השגה, לא ייכנס המפעיל למקרקעין עד להחלטת המנהל בהשגה או עד למתן החלטה אחרת על ידי המנהל.

(3) המנהל רשאי, לאחר שנתן למפעיל ולבעל המקרקעין הזדמנות לפרט את עמדתם, לקבל את ההשגה, לדחותה או להתנות את הכניסה למקרקעין בתנאים, והכל בשים לב לחלופות סבירות לביצוע הפעולות כאמור בפסקה (1), לרבות לעניין מקום ביצוען ומועדי הביצוע, וכדי למזער, ככל הניתן, בנסיבות העניין, את הנוק שעלול להיגרם בשל ביצוע פעולות אלה.

(4) החלטת המנהל בהשגה תהא מנומקת ותועבר לצדדים בתוך 20 ימי עבודה מיום הגשת ההשגה.

(ג) (1) כניסה למקרקעין לצורך ביצוע פעולות לפי פסקאות (4) עד (8) של סעיף 3 טעונה הסכמה של בעל המקרקעין.

(2) פנה המפעיל לבעל המקרקעין בבקשה להיכנס למקרקעין שבבעלותו לצורך ביצוע פעולות כאמור בפסקה (1), ולא הושגה הסכמה בין המפעיל לבעל המקרקעין או שבעל המקרקעין לא השיב לפנייה בתוך 15 ימים, רשאי המפעיל לפנות למנהל בתום המועד האמור בבקשה לקבל הרשאה לשם כניסה למקרקעין לצורך ביצוע הפעולות האמורות; המפעיל ימציא לבעל המקרקעין העתק מהבקשה להרשאה שהגיש כאמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

הקרקע, יידרש המפעיל להודיע לבעל המקרקעין, אחת לשנה, על כוונתו לעשות כן. ואולם, כניסה למקרקעין לצורך עריכת בדיקות ומדידות לתכנון הקמת צנרת או מתקני נפט תהיה טעונה הודעה מראש של 14 ימים לבעל המקרקעין (סעיף 4(ב)).

לעניין כניסה למקרקעין לצורך ביצוע פעולות שיש בהן כדי לפגוע באופן משמעותי יותר במקרקעין ובזכויות בעליהם, כגון חפירה או שינוי פני הקרקע, מוצע לקבוע כי תידרש הסכמת בעל המקרקעין, ולא ניתן יהיה להסתפק במתן הודעה מראש (סעיף 4(ג)).

סעיפים מוצע לקבוע הסדרים לעניין מתן הודעה על כוונה להיכנס למקרקעין לצורך ביצוע פעולות כמפורט בסעיף 3, התנגדות לכניסה והרשאה, שכן לעתים מדובר בכניסה למקרקעין הנמצאים בבעלות פרטית. זאת, תוך איזון בין הצורך לבצע פעולות כאמור לבין זכותו של בעל המקרקעין על קניינו. בהתאם לכך, מוצע להבחין בין הפעולות לפי מידת פגיעתן האפשרית במקרקעין ובזכויות בעליהם. לצורך כניסה למקרקעין לשם עריכת סיוורים ובדיקות לברקה, לגילוי נוק או לביצוע מדידות הגנה קטודית (איתור דליפת נפט), וכן לשם סימון קו הצנרת מעל פני

⁵ ס"ח התשי"ט, עמ' 169.

⁶ ס"ח התשכ"ח, עמ' 204.

(3) המנהל רשאי, לאחר שנתן למפעיל ולבעל המקרקעין הזדמנות להשמיע את טענותיהם, לקבל את הבקשה, לדחותה או להתנות את הכניסה בתנאים, והכל בשים לב לחלופות סבירות לביצוע הפעולות כאמור בפסקה (1), לרבות לעניין מקום ביצוע ומועדי הביצוע, וכדי למזער את הנוק, ככל הניתן בנסיבות העניין, שעלול להיגרם בשל ביצוע פעולות אלה.

(4) החלטת המנהל בבקשה תהא מנומקת ותועבר למפעיל ולבעל המקרקעין בתוך 30 ימי עבודה מיום שהוגשה הבקשה.

(ד) כניסה לשם ביצוע פעולות לפי סעיף 3 במקום המוחזק בידי מערכת הביטחון טעונה אישור מראש של הגוף המוסמך לכך על פי דין לגבי אותו מקום.

(ה) (1) השר רשאי לקבוע כללים לעניין הגשת השגה, הגשת בקשה להרשאה וסדרי הדיון בהן, לרבות הארכת המועד למתן החלטת המנהל במקרים חריגים.

(2) המיצאת הודעה, בקשה או כל מסמך לידי בעל המקרקעין תהיה בדרך שקבע שר המשפטים.

5. (א) הרואה עצמו נפגע מהחלטת המנהל לפי סעיף 4, רשאי לערור עליה לבית משפט ערר השלום שבתחום שיפוטו נמצאים המקרקעין, בתוך 14 ימים מהיום שבו נמסרה לו ההחלטה.

(ב) בית המשפט הדין בערר רשאי לאשר את החלטת המנהל, לבטלה או להתנותה בתנאים, והוא רשאי לתת כל סעד שבית משפט הדין בעניין אזרחי מוסמך לתיתו.

6. (א) מפעיל המשתמש בסמכות ומבצע פעולות לפי סעיף 3, יימנע עד כמה שניתן מוגרמת נזק, ויחזיר את המקרקעין, ככל האפשר, למצב שהיו בו אילו לא נעשה בהם שימוש, בסמוך לסיום ביצוע הפעולות.

(ב) נגרם נזק כתוצאה מביצוע הפעולות האמורות בסעיף 3, ישלם המפעיל פיצויים בשל הנוק שנגרם.

(ג) דרש הניזוק מן המפעיל פיצויים בשל נזק והחליט המפעיל לדחות דרישה זו, כולה או חלקה, ימסור לניזוק הודעה מנומקת על כך בכתב בתוך 60 ימים מיום קבלת הדרישה, וישלם לו, בתוך המועד האמור, את הסכום שאינו שנוי במחלוקת.

(ד) סכסוך על סכום הפיצויים המגיעים לניזוק, דרישה לפיצויים או הגשת תובענה בעניין, לא יהיו עילה לעיכוב הכניסה למקרקעין או לביצוע עבודות בהם, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 6 מוצע להטיל חובה על המפעיל להימנע ככל שניתן מוגרמת נזק בעת ביצוע עבודות ברצועת הצנרת כאמור בסעיף 3, ולהחזיר את המקרקעין, ככל האפשר ובסמוך למועד סיום ביצוע העבודות, למצבם כפי שהיה קודם ביצוען של אותן עבודות.

כמו כן, מוצע לחייב את המפעיל לשלם פיצויים לניזוק אם נגרם נזק בשל ביצוע העבודות. סכום הפיצויים שלא יהיה שנוי במחלוקת ישולם בתוך 60 ימים מיום שהמפעיל יקבל את דרישת הניזוק לפיצויים. ואולם, אם נתגלעה מחלוקת בין הצדדים בנושא הפיצויים, לא יהיה בכך כדי לעכב את הכניסה למקרקעין או את ביצוע העבודות בהם, אלא אם כן יורה בית המשפט אחרת.

בנוגע לכל סוגי הפעילויות, מוצע להסמיך את מנהל מינהל הדלק במשרד התשתיות הלאומיות (להלן - המנהל) להכריע אם לאשר את הכניסה למקרקעין לצורך ביצוען אם בעל המקרקעין התנגד לכניסה למקרקעין שבבעלותו, והכל בשים לב לקיומן של חלופות סבירות לביצוע העבודות, כדי למזער את הנוק שעלול להיגרם בשל ביצוע אותן עבודות (סעיף 4(ב) ו-3(ג)).

לשם כניסה למקרקעין המוחזקים בידי מערכת הביטחון לצורך ביצוע עבודות כאמור, יידרש אישור מראש של הגוף המוסמך לכך על פי דין לגבי אותו מקום (סעיף 4(ד)).

על החלטת המנהל ניתן יהיה להגיש ערר לבית משפט השלום שבתחום שיפוטו נמצאים המקרקעין (סעיף 5).

7. צנרת המחברת למקרקעין
 על אף האמור בסעיף 12 לחוק המקרקעין, צנרת שחוברת למקרקעין של אחר תהיה בבעלותו של מי שהתקין אותה או של חליפו.
8. כניסה למקרקעין לביצוע פעולה דחופה
 (א) מפעיל, או מי שהוא הרשה לכך, רשאי להיכנס למקרקעין, גם שלא בהתאם להוראות סעיף 4, לשם ביצוע פעולה דחופה, בצנרת או במיתקן נפט, אם הדבר חיוני למניעת סכנה לסביבה, לשלום הציבור או לבריאותו; ואולם, כניסה כאמור למקום המוחזק בידי מערכת הביטחון טעונה אישור מראש של הגוף המוסמך לכך על פי דין לגבי אותו מקום.
- (ב) לא ייכנס מפעיל, או מי שהוא הרשה לכך למקרקעין, לשם ביצוע פעולה דחופה, אלא אם כן דיווח לבעל המקרקעין ולמנהל על כך, בדרך שקבע השר, בהקדם האפשרי בנסיבות העניין, ולא יאוחר מ-48 שעות מתחילת ביצוע הפעולה.
- (ג) המשך ביצועה של פעולה דחופה לאחר שחלפו ארבעה ימים מתחילת ביצועה, טעון אישור המנהל.
- (ד) המנהל רשאי, ביוזמתו או לפי פניית בעל המקרקעין, להורות בכל עת על הפסקת הפעולות האמורות בסעיף קטן (א) או לקצוב זמן לביצוע פעולות אלה.
- (ה) הוראות סעיף 6 יחולו לעניין ביצוע פעולות דחופות לפי סעיף זה.

פרק ג': עבירות ועונשין

9. איסור פגיעה או הרס של מיתקן נפט או צנרת
 (א) לא יפגע אדם בצנרת או במיתקן נפט ולא יהרוס אותם, ללא הסכמת המפעיל.
 (ב) לא יתחבר אדם לצנרת, למיתקן נפט או למערכות במיתקן נפט, ללא הסכמת המפעיל.
10. איסור הפרעה למפעיל
 (א) לא יפריע אדם להולכת נפט בצנרת ובמיתקן נפט ולא ימנע אותה.
 (ב) לא יפריע אדם למפעיל או למי שפועל מטעמו בביצוע כדין של סמכויותיהם לפי סעיף 3 או בביצוע פעולות דחופות לפי סעיף 8.
11. עונשין
 (א) הפוגע בצנרת או במיתקן נפט או הורס אותם, בניגוד להוראות סעיף 9(א), דינו - מאסר שלוש שנים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין); העושה כן בכוונה, דינו - מאסר חמש שנים או קנס פי חמישה מהקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין.
- (ב) המתחבר לצנרת או למיתקן נפט, בניגוד לסעיף 9(ב) לשם גניבת נפט, דינו - מאסר שלוש שנים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין.

ד ב ר י ה ס ב ר

בנסיבות אלה תהיה טעונה דיווח לבעל המקרקעין ולמנהל, שיינתן בהקדם האפשרי בנסיבות העניין, ובכל מקרה לא יאוחר מ-48 שעות מתחילת ביצוע הפעולה הדחופה. שר התשתיות הלאומיות (להלן - השר) יהיה מוסמך לקבוע את הדרך שבה יינתן דיווח כאמור. עוד מוצע לקבוע כי בחלוף ארבעה ימים מתחילת ביצוע הפעולה הדחופה יידרש אישור המנהל לביצוע פעולה זו, וכן כי המנהל יהיה רשאי, מיוזמתו או בהתאם לפניית בעל המקרקעין, להורות בכל עת על הפסקת ביצוע הפעולה או על קציבתה בזמן.

סעיפים מוצע לקבוע כי פגיעה בצנרת נפט או במתקן נפט, 9 עד 13 הריסתם, התחברות אליהם ללא הסכמת המפעיל, הפרעה להולכת נפט בצנרת ובמיתקניה והפרעה לביצוע עבודות על ידי המפעיל יהיו עבירות פליליות שבצדן מאסר או קנס, כמפורט בסעיפים המוצעים. עוד מוצע לקבוע כי נושאי משרה בתאגידים יחויבו לפקח ולוודא שהתאגיד או עובדיו לא יעברו עבירות כאמור.

סעיף 7 סעיף 12 לחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969, קובע לאמור: "הבעלות בקרקע חלה גם על הבנוי והנטוע עליה ועל כל דבר אחר המחובר אליה חיבור של קבע, זולת מחוברים הניתנים להפרדה, ואין נפקא מינה אם המחוברים נבנו, ניטעו או חוברו בידי בעל המקרקעין או בידי אדם אחר"

מוצע לקבוע כי צנרת נפט שחוברת למקרקעין של אחר לא תהיה בבעלותו של בעל המקרקעין, אלא תישאר בבעלות מי שהתקין אותה או חליפו, על אף הוראות סעיף 12 האמור.

סעיף 8 מוצע להתיר למפעיל להיכנס למקרקעין ללא מתן הודעה מראש לבעל המקרקעין או קבלת הסכמתו, לפי העניין, לשם ביצוע פעולה דחופה בצנרת נפט או במיתקן נפט, ככל שפעולה זו חיונית למניעת סכנה לסביבה, לשלום הציבור או לבריאותו. כניסה למקרקעין

⁷ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

(ג) העושה אחד מאלה, דינו - מאסר 18 חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין:

(1) מפריע להולכת נפט או מונע הולכת נפט, בניגוד לסעיף 10(א);

(2) מפריע למפעיל או למי מטעמו בביצוע פעולות בניגוד לסעיף 10(ב).

12. נעברה עבירה לפי סעיף 11 על ידי תאגיד, דינו - כפל הקנס הקבוע לעבירות אלה. ביצוע עבירות על ידי תאגיד

13. (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות לפי סעיף 11 על ידי התאגיד או על ידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו - קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין; לעניין סעיף זה, "נושא משרה" - מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט שותף מוגבל, או פקיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו בוצעה העבירה.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף 11 על ידי תאגיד או על ידי עובד מעובדיו, חוקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

פרק ד': הכשרת מפקחים וסמכויותיהם

14. השר רשאי להסמיך, מבין עובדי משרדו, מפקחים לעניין חוק זה, ובלבד שלא יוסמך מפקח אלא אם כן התקיימו בו כל אלה:

(1) משטרת ישראל הודיעה, לא יאוחר משלושה חודשים מיום קבלת פרטי העובד, כי היא אינה מתנגדת להסמכתו מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי חוק זה, כפי שהורה השר, בהסכמת השר לביטחון הפנים;

(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים ככל שהורה השר, בהסכמת השר לביטחון הפנים.

15. (א) לשם פיקוח על ביצוע הוראות חוק זה רשאי מפקח, לאחר שהודעה - סמכויות מפקחים

(1) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו את שמו ומענו ולהציג בפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזוהה אותו;

(2) להיכנס למקום שהכניסה אליו דרושה לשם הבטחת ביצועו של חוק זה או למניעת עבירה לפיו, בכל עת סבירה, ובלבד שלא ייכנס -

(א) למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט;

(ב) למקום המוחזק על ידי מערכת הביטחון, אלא אם כן בידו אישור כניסה למקום כאמור מאת שר הביטחון או מי שהוא הסמיך לעניין זה, או השר לביטחון הפנים או מי שהוא הסמיך לכך, לפי העניין, וכל עוד לא מתרחשים באותו מקום ובעת כניסת המפקח פעילות מבצעית או פעילות עוינת;

(3) לדרוש ממפעיל, מכל עובד המועסק על ידו, ואם הוא תאגיד - מכל נושא משרה, למסור לו כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להבטיח או להקל את ביצועו של חוק זה; בפסקה זו, "מסמך" - לרבות פלט, כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995.⁸

ד ב ר י ה ס ב ר

חיפוש וכן סמכויות חקירה, בתנאים כמפורט בחוק המוצע. כמו כן, ניתן יהיה להסמיך מפקחים גם מקרב עובדי המפעיל לגבי רצועת צנרת, צנרת ומתקני נפט שאותו מפעיל פועל בהם, אך ורק לעניין הסמכות לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר להודות בפניהם.

סעיפים בשל הצורך בפיקוח יזום על קיום הוראות החוק 14 ו-15 המוצע, יסמיך השר מפקחים מקרב עובדי משרדו. על פי המוצע, המפקחים יוסמכו לתפקידם לאחר קבלת הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות להם, כפי שיוורה השר בהסכמת השר לביטחון הפנים, ויוקנו להם סמכויות כניסה למקרקעין, תפיסת חפצים, עריכת

⁸ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

- (ב) לעניין סעיף קטן (א)1, רשאי המנהל להסמיך מפקחים מקרב עובדי המפעיל לגבי רצועת הצנרת, הצנרת ומתקני הנפט שהוא פועל בהם.
- (ג) התעורר חשד כי מפעיל עבר על הוראה מהוראות חוק זה, רשאי מפקח:
- (1) לחקור כל אדם הקשור לעבירה כאמור או שעשויות להיות לו ידיעות הנוגעות לעבירה כאמור; על חקירה לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)⁹, בשינויים המחוייבים;
- (2) לתפוס כל חפץ הקשור לעבירה כאמור; על תפיסה לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיף 32 ו-34 עד 42 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969¹⁰ (בסעיף זה - פקודת מעצר וחיפוש), בשינויים המחוייבים;
- (3) לבקש מבית משפט צו חיפוש על פי סעיף 23 לפקודת מעצר וחיפוש; על חיפוש לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 24(א)1, 26 עד 28 ו-45 לפקודת האמורה, בשינויים המחוייבים.

פרק ה': הוראות שונות

16. השר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת. שיוני התוספת
17. (א) הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין ולא לגרוע מהן. שמירת דינים
- (ב) אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מסמכויות ומזכויות שהוקנו לבעל הזכיון ולבעל זכיון המשנה על פי חוק זכיון צינור הנפט.
18. הוראות חוק זה יחולו גם על רצועת צנרת שהייתה קיימת ערב תחילתו של חוק זה. תחולה
19. השר ממונה על ביצועו של חוק זה. ביצוע

תוספת

(סעיף 1 - להגדרה "מפעיל")

1. חברת תשתיות נפט ואנרגיה בע"מ.
2. חברת קו מוצרי דלק בע"מ.
3. חברת חתי זיקוק לנפט בע"מ.
4. חברת קו צינור אילת-אשקלון בע"מ.
5. חברת החשמל לישראל בע"מ.
6. חברת כרמל אולפינים בע"מ.
7. חברת דור כימיקלים בע"מ.
8. החברה המאוחדת ליצוא נפט בע"מ.

ד ב ר י ה ס ב ר

תבחן אם יש צורך להבהיר כי אין בהוראותיו כדי להכשיר הנחת צנרת נפט אם נעשתה בניגוד להוראות כל דין ותוך פגיעה בזכויות במקרקעין בשל כך. כמו כן, הוועדה תשקול אם ראוי לקבוע הוראה לעניין זכויות של בעל מקרקעין לפיצויים בשל הנחת צנרת נפט במקרקעין שבעלותו, ככל שאינו זכאי לפיצויים מכוח דין אחר, ואת הצורך להסמיך את השר לגבות אגרות לפי החוק המוצע.

הצעת חוק דומה פורסמה בהצעות חוק - הכנסת 89 (מיום י"ב בתמוז התשס"ה (19 ביולי 2005)), עמ' 204, התקבלה בקריאה הראשונה בכנסת ה-16 במועד פרסומה כאמור והועברה לוועדת הכלכלה של הכנסת, אך לא ניתנה לה החלטה עליו דין רציפות.

חבר הכנסת ישראל חסון

סעיף 17 הוראות החוק המוצע לא יגרעו מהוראות כל דין ומסמכויות ומזכויות שהוקנו לבעל הזכיון ולבעל זכיון המשנה לפי חוק זכיון צינור הנפט, התשכ"ח-1968, שכן שטר הזכיון הקבוע בתוספת לחוק האמור (להלן - שטר הזכיון) העניק לבעל הזכיון ולבעל זכיון המשנה - חברת קו צינור אילת-אשקלון בע"מ (קצא"א) - חסינות מפני ביטול הזכיון או שינוי תנאיו בחקיקה. כמו כן, בשטר הזכיון ניתנה סמכות כניסה למקרקעין לצורך ביצוע עבודות במקרקעין שבהם מונח קו הצינור.

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תבחן ועדת הכלכלה של הכנסת את שאלת השלכותיו של החוק המוצע על זכויות במקרקעין שבהם מונחת צנרת נפט, ככל שיש מחלוקת משפטית לגביהן, וכן

⁹ חוקי ארץ ישראל, כרך א', עמ' (ע) 439, (א) 467.

¹⁰ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.